

«Тимчасовий захист» для громадян України в країнах ЄС

У зв'язку із війною Росії проти України українські громадяни можуть звертатися за міжнародним захистом в ЄС. Окрім відомого статусу біженця актуальним став ще один інструмент – «тимчасовий захист».

Тимчасовий захист не означає отримання статусу біженця, втім, особи, які отримали тимчасовий захист в ЄС, можуть у будь-який час подати заявку на отримання статусу біженця.

Строк дії тимчасового захисту

1 рік, цей період може бути автоматично продовжено на наступний рік в залежності від ситуації в Україні

Права осіб, які користуються тимчасовим захистом

- дозвіл на проживання на період тимчасового захисту (на 1 рік з можливістю продовження)
- доступ до роботи (вимоги очікування 6 місяців на відміну від отримання статусу біженця в цьому випадку не має)
- доступ до освіти. Діти до 18 років мають право навчатись у закладах освіти на рівні громадян країни перебування
- забезпечення житлом (заселення у центр чи надання засобів для проживання)
- доступ до соціального забезпечення
- доступ до медичного обслуговування
- право на відповідну інформацію про тимчасовий захист
- можливість отримати статус біженця у майбутньому
- можливість повернутися в країну громадянства в будь-який момент

Конкретні права особи, яка звернулася за наданням тимчасового захисту визначаються внутрішнім законодавством конкретної країни ЄС. Тому для того, щоб ними скористатися, потрібно звернутися за дозволом на проживання до органів влади відповідної країни, які займаються питаннями тимчасового захисту. Там переміщеним українцям мають видати документ, який пояснює зрозумілою їм мовою їхній статус та права.

Особи, на яких поширюється тимчасовий захист

- громадяни України, які вимушено покинули Україну 24 лютого 2022 року або після цієї дати в результаті військового вторгнення російських військ
- особи без громадянства та громадяни третіх країн, крім України, які користувалися міжнародним захистом або еквівалентним національним захистом в Україні до 24 лютого 2022 року
- члени сімей перших двох категорій, у тому числі чоловік/дружина (включаючи і незареєстровані шлюбні відносини, якщо такі відносини визнає відповідна держава ЄС) та їх неповнолітні неодружені діти або діти їх чоловіка/дружини (без різниці, чи вони народжені у шлюбі чи поза шлюбом, чи усиновлені), а також їх близькі родичі, які проживали разом з ними у складі сім'ї на момент вторгнення Росії до України, і які повністю або переважно перебували на утриманні осіб з перших двох категорій

- громадяни третіх країн, які легально проживали в Україні до 24 лютого 2022 року на підставі дійсного дозволу на постійне проживання, виданого відповідно до законодавства України, та які не можуть повернутися в безпечних та довготривалих умовах до своєї країни або регіону походження

За додатковою інформацією звертайтеся до відповідних відомств в країнах-членах ЄС. Питання надання тимчасового захисту або статусу біженця є винятковою прерогативою компетентних органів країни перебування.

Зверніть увагу, що статус біженця та статус особи під тимчасовим захистом суттєво відрізняються (у строках прийняття рішення про надання статусу, свободі вибору місця проживання, можливостях пересування, обов'язі допомоги тощо). З огляду на те, що кожна країна імплементує ці міжнародні статуси у власне законодавство з певними відмінностями, рекомендуємо приймати рішення щодо отримання того чи іншого статусу лише після отримання повної інформації від офіційних органів країни вашого перебування. Закордонні дипломатичні установи України оприлюднюють контактну інформацію таких органів, а також посилення на відповідні першоджерела (зокрема, у перекладі українською) на інтерактивній мапі <https://tripadvisor.mfa.gov.ua> та сторінках посольств/консульств у Facebook.

Також детальну інформацію щодо отримання безоплатної правової допомоги можна дізнатися, зателефонувавши за номером «гарячої лінії» системи безоплатної правової допомоги 0 800 213 103 (цілодобово та безкоштовно у межах України зі стаціонарних та мобільних телефонів). За згаданою «гарячою лінією» можна отримати консультацію з правових питань, дізнатися інформацію щодо актуальних адрес центрів та з'ясувати інші питання функціонування системи надання безоплатної правової допомоги.

! Детальніше про безоплатну правову допомогу за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Сектор "Вінницьке бюро правової допомоги №1" - +38098-678-75-93;+38098-002-67-74;(0432) 56-01-80.

Сектор "Барське бюро правової допомоги" - +38063-744-64-62

Сектор "Вінницьке бюро правової допомоги №2" -+38068-186-48-21

Сектор "Жмеринське бюро правової допомоги" -+38068-619-06-59

Сектор "Тиврівське бюро правової допомоги"- +38096-579-50-31